

Vuonna 2017 Suomessa juhlitaan satavuotista itsenäisyyttä ja *Virittäjästä* ilmestyy 121. vuosikerta. *Virittäjästä* on syytä olla ylpeä. Arkisen kiireen sekä työ- ja opiskeluelämän muutosten ja paineiden keskellä *Virittäjä* antaa mahdollisuuden keskittyä kielentutkimuksen kovaan ytimeen: merkityksen tutkimiseen. Tämäkin numero käsittelee tätä kysymystä eri näkökulmista. Anneli Pajusen, Esa Itkosen ja Seppo Vainion artikkelissa selvitetään nuorten aikuisten kykyä määritellä suomen sanojen merkitystä. Tuomas Huumon artikkeli taas pureutuu paljous- ja lukumääräkvanttoireiden syntaksiin ja semantiikkaan ja tuo uutta tietoa suomen kieliopin kuvaukseen. Jenny Paanasen artikkelissa tarkastellaan merkitystä monikulttuurisessa institutionaalisessa tilanteessa: huomion kohteena ovat kysymysten uudelleenmuotoilut lääkärin ja potilaan vuorovaikutuksessa. Tässä numerossa muistetaan myös edesmennyttä professori Helena Kangas-harjua ja esitellään tuttuun tapaan viimeaikaista tutkimuskirjallisuutta sekä väitöksiä.

Virittäjä järjesti aiemmin tänä vuonna kirjoituskilpailun, jonka satoa julkaistaan tässä ja tulevissa numeroissa. Ensimmäisenä vuoron saa jaetun ensimmäisen sijan voittanut Maija Tjukanov, jonka pro gradu -tutkielmaan perustuva kirjoitus käsittelee suomen kielen ja suomalaisen viittomakielen simultaania yhteistyötä. Kirjoituskilpailusta voi lukea tarkemmin sivulta 582. Kiitämme lämpimästi kilpailuun osallistuneita ja toivomme, että kilpailun tuomien esimerkkien kannustamana yhä useampi opiskelija tarjoaisi rohkeasti omia, tutkielmiin perustuvia kirjoituksia *Virittäjään*. Kiitos myös Koneen Säätiölle, jonka taloudellinen tuki mahdollisti kilpailun järjestämisen.

Tämä numero on kuusivuotisen päätoimittajakauteni viimeinen. Kuuden vuoden aikana *Virittäjän* tekeminen on muuttunut perustavanlaatuisesti. Vielä vuonna 2011 käsikirjoituksia ja vedoksia postitettiin paperisina toimituksen ja kirjoittajien välillä, ja toimitusprosessi pyöri paljolti käsityön varassa. Artikkelikäsikirjoituksia tarjottiin juuri sen verran, että arviointiprosessien jälkeen joutui toisinaan miettimään, saadaanko seuraavaan numeroon tarpeeksi kirjoituksia. Vuonna 2016 käytössä on sähköinen julkaisujärjestelmä ja yhteydenpito on sähköistä, vaikka lehden huolelliseen toimittamiseen ja oikolukuun tarvitaan edelleen paperia. Tarjottujen käsikirjoitusten määrä on viime vuosina kasvanut räjähdysmäisesti, mikä on *Virittäjän* kannalta hieno asia, vaikka kirjoittajille se usein tarkoittaa hitaampaa arviointi- ja julkaisuprosessia.

Kotimaiseen tiedejulkaisuun, kuten *Virittäjään*, kohdistuu nykyisin suuria paineita monelta suunnalta, mikä on seurausta muun muassa suomalaisesta tiedepolitiikasta ja erilaisista tieteentekoa ja julkaisemista normittavista järjestelmistä. Tasokas kotimainen tiedejulkaisu vetää puoleensa kirjoittajia, joilla on henkilökohtainen mutta usein myös opetus- ja kulttuuriministeriön sekä yliopistotyönantajan korostama tarve julkaista vain JuFo 2 -tasolle luokitelluissa julkaisuissa. Samaan aikaan tieteellisten julkaisujen toimitustyötä sitovat – syystäkin – muun muassa Tutkimuseettisen neuvottelu-

kunnan ohjeet hyvästä tieteellisestä käytännöstä sekä esimerkiksi Tieteellisten seurain valtuuskunnan vertaisarviointitunnuksen kriteerit, jotka *Virittäjä* on täyttänyt jo ennen tunnuksen lanseerausta. Lisää pohdittavaa on tuonut opetus- ja kulttuuriministeriön Avoin tiede ja tutkimus -hanke, jonka seuraukset nähdään vasta myöhemmin. Joka tapauksessa suomalaisen tiedejulkaisun toimitukseen kohdistuu toiveita ja vaatimuksia monesta suunnasta, ja tasapainottelu yksittäisen kirjoituksen ja laajempien eettisten, poliittisten ja taloudellisten periaatteiden välillä on vaativaa.

Virittäjä kohtasi vuonna 2016 odottamattomia taloudellisia vaikeuksia, joiden ratkaiseminen on vaatinut koko toimitukselta erityisponnisteluja, kärsivällisyyttä ja vankkaa uskoa lehden tulevaisuuteen. Tässä erityistilanteessa tuli näkyviin se, millä eetoksella *Virittäjää* tehdään. Sydämellinen kiitos koko toimitukselle sekä Kotikielen Seuran johtokunnalle, joka taustaorganisaationa otti osan huolesta ja vastuusta kantaakseen! Käänteentekeväksi pelastajaksi tuli viime hetkellä joulukuussa 2016 Jenny ja Antti Wihurin säätiö, joka antoi *Virittäjälle* ratkaisevaa taloudellista tukea. Kiitos.

Jätän minulle rakkaan *Virittäjän* toimittamisen haikein mutta luottavaisin mielin uuden päätoimittaja Hanna Lappalaisen ja osaavan toimituksen käsiin. Onnea ja menestystä uudelle toimitukselle! Kiitän lämpimästi kaikkia kanssani lehteä tehneitä – toimitusta ja toimitusneuvoston jäseniä, kirjoittajia, arvioijia ja lukijoita. Verkkotoimittajan tehtävän jättävä, *Virittäjän* sähköistymistä asiantuntevasti luotsannut Toni Suutari on ollut monin tavoin korvaamaton. Erityiskiitos on annettava ihanille ja taitaville toimitussihteereille Kaisalle, Armille ja Katjalle, joiden työn arvoa ei voi liikaa korostaa.

ANNE MÄNTYNEN